

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
КОМЕНТАР
КОДЕКСУ УКРАЇНИ
ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ
ПРАВопОРУШЕННЯ

СТАНОМ НА 5 ВЕРЕСНЯ 2017 РОКУ

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора,
Петкова Сергія Валерійовича*

Київ
«Центр учбової літератури»
2017

УДК 342.9(477)
ББК 67.401(4Укр)
Н 34

Н 34 **Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення.** [текст] Станом на 5 вересня 2017 р. / За заг. ред. С. В. Петкова. — К. «Центр учбової літератури», 2017. — 580 с.

ISBN 978-611-01-0880-5

У даному науково-практичному коментарі подано постатейний аналіз чинної редакції Кодексу України про адміністративні правопорушення з урахуванням останніх змін і доповнень станом на 5 вересня 2017 року.

Особливу увагу приділено складам правопорушень, що зазнали змін в 2016–2017 р., а також новим складам правопорушень, запровадженим законодавцем в цей період. При підготовці коментаря широко використано положення профільних законів та підзаконних актів, які встановлюють вимоги та правила, порушення яких утворюють склади адміністративних правопорушень. У додатках до книги подано тексти актуальних інструкцій та положень, які встановлюють процедуру оформлення матеріалів про адмінправопорушення та розгляду справ про ці порушення окремими органами (посадовими особами), уповноваженими на їх розгляд.

Видання розраховано на суддів, прокурорів, адвокатів, посадових осіб органів, уповноважених вирішувати справи про адміністративні правопорушення, а також студентів, аспірантів і викладачів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів та усіх, хто цікавиться питаннями адміністративно-правової відповідальності за проступки у різних сферах суспільних відносин.

УДК 342.9 (477)
ББК 67.401 (4Укр)

ISBN 978-611-01-0880-5

© Центр учбової літератури, 2017

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

АРМАШ Надія Олексіївна — д.ю.н., доцент, професор кафедри господарського, повітряного та космічного права Навчально-наукового юридичного інституту Національного Авіаційного Університету;

АРТЕМЕНКО Олена Вікторівна — к.ю.н., доцент кафедри адміністративного та фінансового права Національного університету біоресурсів і природокористування України;

БЕЗЗУБОВ Дмитро Олександрович — д.ю.н., доцент, професор кафедри господарського, повітряного та космічного права Навчально-наукового юридичного інституту Національного Авіаційного Університету;

БЕЗПАЛОВА Ольга Ігорівна — д.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративної діяльності ОВС Харківського національного університету внутрішніх справ;

БЛУДОВА Світлана Володимирівна — к.ю.н., Інспектор УКЗ ГУНП в Харківській області;

ДЕНИСЮК Денис Станіславович — к.ю.н., доцент, докторант докторантури та ад'юнктури Харківського національного університету внутрішніх справ;

ДЖАГУПОВ Григорій Володимирович — к.ю.н., професор, заступник декана з навчально-методичної роботи факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ;

ДОДІН Євген Васильович — д.ю.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, почесний професор Національного Університету «Одеська юридична академія»;

ДРОЗД Олексій Юрійович — к.ю.н., доцент кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ;

ЖУРАВЛЬОВ Дмитро Володимирович — д.ю.н., доцент, перший заступник директора Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

ІЗБАШ Катерина Сергіївна — к.ю.н. старший науковий співробітник Відділу організації наукової роботи Одеського державного університету внутрішніх справ;

КАВУН Сергій Миколайович — к.ю.н., начальник оперативного управління Головного управління Державної фіскальної служби у Вінницькій області;

КАЗАНЧУК Ірина Дмитрівна — к.ю.н., доцент, професор кафедри адміністративної діяльності ОВС Харківського національного університету внутрішніх справ;

КАЛАЯНОВ Дмитро Петрович — д.ю.н., професор, Завідувач кафедри державно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ;

КАЛЮЖНИЙ Ростислав Андрійович — д.ю.н., професор, заступник директора з наукової роботи Навчально-наукового юридичного інституту Національного Авіаційного Університету;

КОБЗЄВА Тетяна Анатоліївна — к.ю.н., доцент кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки юридичного факультету Сумського державного університету;

КОВБАСЮК Віталій Васильович — Заслужений юрист України;

КОЛОМОЄЦЬ Олександр Дмитрович — к.ю.н.;

КОЛПАКОВ Валерій Костянтинович — д.ю.н., професор, завідувач кафедри конституційного та адміністративного права Запорізького національного університету;

КУЛІШ Анатолій Миколайович — д.ю.н., професор, заслужений юрист України декан юридичного факультету Сумського державного університету;

МАКУШЕВ Петро Васильович — к.ю.н., доцент, декан юридичного факультету Дніпропетровського гуманітарного університету;

МИКОЛЕНКО Олександр Іванович — д.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративного та господарського права Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова;

МХИТАРЯН Армен Маратович — прокурор відділу Кагарлицької місцевої прокуратури;

ОЛЕФІР Віктор Іванович — д.ю.н., професор, академік НАПрНУ, проректор з наукової роботи Університету «Україна», завідувач кафедри цивільного, господарського та кримінального права Інституту права та суспільних відносин Університету «Україна»;

ПАНОВА Марія Сергіївна — к.ю.н., прокурор прокуратури м. Харкова;

ПЕТКОВ Валерій Петрович — д.ю.н., професор, заслужений юрист України, професор кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного інституту Східноєвропейського університету економіки і менеджменту;

ПЕТКОВ Сергій Валерійович — д.ю.н., професор, заступник директора з навчальної роботи Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

ПРОКОПЕНКО Олексій Юрійович — к.ю.н., с.н.с., завідувач кафедри тактико-спеціальної підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ;

РУМ'ЯНЦЕВ Юрій Вікторович — адвокат;

СОБОЛЬ Євген Юрійович — д.ю.н., доцент, завідувач кафедри правознавства Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка;

СОПІЛКО Ірина Миколаївна — д.ю.н., доцент, директор Навчально-наукового юридичного інституту Національного Авіаційного Університету;

ФІЛОРЕТОВА Марія Вікторівна — магістр Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

ФІЛЮТОВИЧ-ГЕРАСИМЕНКО Вікторія Сергіївна — перекладач відділу міжнародних зв'язків Харківського національного університету внутрішніх справ;

ЧЕРНЕЦЬКИЙ Олександр Леонідович — к.ю.н., доцент, адміністратор територіального сервісного центру регіонального сервісного центру МВС в Харківській області;

ЧОРНА Аліна Миколаївна — к.ю.н., доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності Харківського національного університету внутрішніх справ;

ШАТРАВА Сергій Олександрович — к.ю.н., доцент, професор кафедри адміністративної діяльності ОВС Харківського національного університету внутрішніх справ;

ШУРУПОВА Катерина Володимирівна — к.ю.н., доцент, викладач кафедри філософії та соціології Криворізького національного університету.

ВСТУП

"Некодифіковане і розсіяне в численних законодавчих актах адміністративне право потребує більш, ніж будь-яка інша галузь права, систематизації і теоретичного висвітлення "

В.Л. Кобалевський, 1924 р.

Ефективне правове супроводження адміністративної реформи передбачає подальшу систематизацію адміністративного законодавства, насамперед шляхом його кодифікації. Вона завжди пов'язана з глибокою і всебічною переробкою чинного законодавства та внесенням до нього суттєвих змін. Кодифікація забезпечує внутрішню погодженість, цілісність, системність і повноту правового регулювання відповідних відносин. Кодифікація є найбільш ефективною формою систематизації законодавства. Правовою метою кодифікації є впорядкування нормативної основи права, забезпечення найбільш ефективного процесу реалізації права, поліпшення структури кодифікаційних актів, удосконалення їх логіки, мови, стилю. Зазвичай кодифікація (на відміну від інкорпорації) ґрунтується на системі права, хоча повністю може з нею і не збігатися.

Якщо система права в цілому має об'єктивний характер, не залежить від волі законодавця і визначається предметом правового регулювання, то кодифікація законодавства іноді може порушувати цю об'єктивність і проводитися на підставі суб'єктивно вибраного законодавцем класифікаційного критерію. Іншими словами, якщо система права виключає диференціацію, за якої правові норми однієї галузі (інституту) права опинилися в іншій, то кодифікація передбачає групування в єдиний комплекс правових норм різних галузей (інститутів) права. У зв'язку з цим кодифікація законодавства не може у всіх випадках збігатися з системою права. Але можна із впевненістю сказати, що система права слугує основою для кодифікації, логічної обробки і розміщення законодавчого матеріалу у визначеному порядку.

На відміну від норм деяких галузей права, об'єднати всі норми адміністративного права в одному чи навіть у декількох комплексних (кодифікованих) актах неможливо з об'єктивних причин. Адміністративне право регулює широке коло суспільних відносин. Його норми містяться в численних актах різної юридичної сили. Крім того, нормотворчість в управлінській сфері характеризується високим рівнем динамічності, частим виникненням нових норм, що ускладнює зміст і структуру правового матеріалу й обмежує можливість його кодифікації.

Слід пам'ятати і те, що та або інша галузь права не повинна мати «власні» кодекси. Наприклад, процедурне право охоплює всю діяльність державних органів, господарську та інші види діяльності. Той або інший кодекс може „охоплювати” декілька галузей права. Так, ліцензійне право регулює питання про видачу ліцензій для видобутку корисних копалин, продаж медикаментів тощо, а дозвільне право – про використання зброї, керування транспортними засобами, допуск до певних видів діяльності. Між собою вони тісно пов'язані.

Оскільки провести кодифікацію норм адміністративного законодавства одночасно і в одному акті об'єктивно неможливо, доцільно здійснити поетапну кодифікацію за окремими сферами та інститутами адміністративно-правового регулювання.

Так вже з'явився ряд кодексів: Митний кодекс, Податковий кодекс та інші. Розпочато розробку Медичного кодексу, Виборчого кодексу та інших. Що цілком відповідає багатовіковій правовій традиції і сучасній світовій практиці¹. А це говорить про глобальні процеси систематизації (інкорпорації та кодифікації), що відбуваються в нашій країні. Значних змін зазнало і саме адміністративне право, як на теренах України так і всього пострадянського простору і навіть в провідних країнах світу.

Це необхідно зробити для формування сучасного законодавства, яке регулюватиме публічно-правові відносини відповідно до сучасних світових стандартів та конституційних положень. Крім цього, норми й ряд різних підзаконних актів під час кодифікації знайдуть своє місце в законодавстві, що спростить їх застосування.

У сукупності завдяки визначеному підходу до публічного права ми досягнемо таких цілей: гуманізації правової системи, відповідності законодавства положенням конституції України. Отже, законодавство відповідатиме сутності громадянського права. Простота й зрозумілість законів для громадян буде свідчитиме про демократизацію суспільства.

Д.ю.н., професор С.В. Петков

¹ Кабріяк Р. Кодификации / Пер. с фр. Л.В. Головки. – М. : Статут, 2007. – 476 с.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
Глава 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
Стаття 1. Завдання Кодексу України про адміністративні правопорушення.....	5
Стаття 2. Законодавство України про адміністративні правопорушення.....	5
Стаття 5. Повноваження місцевих рад щодо прийняття рішень, за порушення яких передбачається адміністративна відповідальність.....	7
Стаття 6. Запобігання адміністративним правопорушенням.....	8
Стаття 7. Забезпечення законності при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення.....	9
Стаття 8. Чинність закону про відповідальність за адміністративні правопорушення.....	11
Розділ II. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ І АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	12
Глава 2. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ І АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	12
Стаття 9. Поняття адміністративного правопорушення.....	12
Стаття 10. Вчинення адміністративного правопорушення умисно.....	13
Стаття 11. Вчинення адміністративного правопорушення з необережності.....	13
Стаття 12. Вік, після досягнення якого настає адміністративна відповідальність.....	14
Стаття 13. Відповідальність неповнолітніх.....	14
Стаття 14. Відповідальність посадових осіб.....	15
Стаття 14 ¹ . Відповідальність власників (співвласників) транспортних засобів.....	16
Стаття 14 ² . Відповідальність за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі.....	16
Стаття 15. Відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, за вчинення адміністративних правопорушень.....	17
Стаття 16. Відповідальність іноземців і осіб без громадянства.....	19
Стаття 17. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.....	19
Стаття 18. Крайня необхідність.....	19
Стаття 19. Необхідна оборона.....	20
Стаття 20. Неосудність.....	20
Стаття 21. Передача матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд, громадської організації або трудового колективу.....	21
Стаття 22. Можливість звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення.....	22
Глава 3. АДМІНІСТРАТИВНЕ СТЯГНЕННЯ	23
Стаття 23. Мета адміністративного стягнення.....	23
Стаття 24. Види адміністративних стягнень.....	23
Стаття 24 ¹ . Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.....	24
Стаття 25. Основні і додаткові адміністративні стягнення.....	25
Стаття 26. Попередження.....	26
Стаття 27. Штраф.....	26
Стаття 27 ¹ . Штрафні бали.....	27
Стаття 28. Оплатне вилучення предмета, який став зняряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення.....	28
Стаття 29. Конфіскація предмета, який став зняряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення.....	29
Стаття 30. Позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.....	29
Стаття 30 ¹ . Громадські роботи.....	30
Стаття 31. Виправні роботи.....	31
Стаття 32. Адміністративний арешт.....	31
Стаття 32 ¹ . Арешт з утриманням на гауптвахті.....	32
Глава 4. НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СТЯГНЕННЯ	33
Стаття 33. Загальні правила накладення стягнення за адміністративне правопорушення.....	33
Стаття 34. Обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення.....	35
Стаття 35. Обставини, що обтяжують відповідальність за адміністративне правопорушення.....	36
Стаття 36. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень.....	37
Стаття 37. Обчислення строків адміністративного стягнення.....	37
Стаття 38. Строки накладення адміністративного стягнення.....	37
Стаття 39. Строк, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню.....	39
Стаття 40. Покладення обов'язку відшкодувати заподіяну шкоду.....	39
Стаття 40 ¹ . Судовий збір.....	40

II. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА	41
Глава 5. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ПРАЦІ І ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	41
Стаття 41. Порушення вимог законодавства про працю та про охорону праці.....	41
Стаття 41 ¹ . Ухилення від участі в переговорах щодо укладення, зміни або доповнення колективного договору, угоди.....	43
Стаття 41 ² . Порушення чи невиконання колективного договору, угоди.....	43
Стаття 41 ³ . Ненадання інформації для ведення колективних переговорів і здійснення контролю за виконанням колективних договорів, угод.....	44
Стаття 42. Порушення санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм.....	45
Стаття 42 ¹ . Виробництво, заготівля, реалізація сільськогосподарської продукції, що містить хімічні препарати понад гранично допустимі рівні концентрації.....	46
Стаття 42 ² . Заготівля, переробка або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції.....	46
Стаття 42 ⁴ . Продаж лікарських засобів без рецепта у заборонених законодавством випадках.....	47
Стаття 44. Незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах.....	48
Стаття 44 ¹ . Ухилення від медичного огляду чи медичного обстеження.....	50
Стаття 44 ² . Порушення обмежень, встановлених для медичних і фармацевтичних працівників під час здійснення ними професійної діяльності.....	51
Стаття 45. Ухилення від обстеження і профілактичного лікування осіб, хворих на венеричну хворобу.....	52
Стаття 45 ¹ . Порушення встановленого порядку взяття, переробки, зберігання, реалізації і застосування донорської крові та (або) її компонентів і препаратів.....	52
Стаття 46. Умисне приховування джерела зараження венеричною хворобою.....	53
Стаття 46 ¹ . Порушення вимог режиму радіаційної безпеки в місцевостях, що зазнали радіоактивного забруднення.....	53
Стаття 46 ² . Порушення встановлених законодавством вимог щодо заняття народною медициною (цілительством).....	54
Глава 6. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА ВЛАСНІСТЬ	55
Стаття 47. Порушення права державної власності на надра.....	55
Стаття 48. Порушення права державної власності на води.....	56
Стаття 49. Порушення права державної власності на ліси.....	56
Стаття 50. Порушення права державної власності на тваринний світ.....	56
Стаття 51. Дрібне викрадення чужого майна.....	57
Стаття 51 ² . Порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності.....	58
Глава 7. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРИРОДИ, ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ, ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ	60
Стаття 52. Псування і забруднення сільськогосподарських та інших земель.....	60
Стаття 53. Порушення правил використання земель.....	61
Стаття 53 ¹ . Самовільне зайняття земельної ділянки.....	61
Стаття 53 ² . Перекручення або приховування даних державного земельного кадастру.....	63
Стаття 53 ³ . Зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок без спеціального дозволу.....	63
Стаття 53 ⁴ . Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель.....	64
Стаття 53 ⁵ . Порушення строку погодження (відмови у погодженні) документації із землеустрою.....	64
Стаття 54. Порушення строків повернення тимчасово зайнятих земель або неприведення їх у стан, придатний для використання за призначенням.....	65
Стаття 55. Самовільне відхилення від проектів землеустрою.....	66
Стаття 56. Знищення межових знаків.....	67
Стаття 57. Порушення вимог щодо охорони надр.....	68
Стаття 58. Порушення правил і вимог проведення робіт по геологічному вивченню надр.....	69
Стаття 59. Порушення правил охорони водних ресурсів.....	70
Стаття 59 ¹ . Порушення вимог щодо охорони територіальних і внутрішніх морських вод від забруднення і засмічення.....	71
Стаття 60. Порушення правил водокористування.....	72
Стаття 61. Пошкодження водогосподарських споруд і пристроїв, порушення правил їх експлуатації.....	72
Стаття 62. Невиконання обов'язків по реєстрації в судових документах операцій з шкідливими речовинами і сумішами.....	73
Стаття 63. Незаконне використання земель державного лісового фонду.....	77
Стаття 64. Порушення встановленого порядку використання лісосічного фонду, заготівлі і вивезення деревини, заготівлі живиці.....	78
Стаття 65. Незаконна порубка, пошкодження та знищення лісових культур і молодняка.....	79
Стаття 65 ¹ . Знищення або пошкодження позахисних лісових смуг та захисних лісових насаджень.....	79
Стаття 66. Знищення або пошкодження підросту в лісах.....	80
Стаття 67. Здійснення лісових користувань не у відповідності з метою або вимогами, передбаченими в лісорубному квитку (ордері) або лісовому квитку.....	80
Стаття 68. Порушення правил відновлення і поліпшення лісів, використання ресурсів спільної деревини.....	81
Стаття 69. Пошкодження сінокосів і пасовищних угідь на землях державного лісового фонду.....	82

Стаття 70. Самовільне сінокосіння і пасіння худоби, самовільне збирання дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід.....	82
Стаття 71. Введення в експлуатацію виробничих об'єктів без обладнання, що запобігає шкідливому впливу на ліси.....	84
Стаття 72. Пошкодження лісу стічними водами, хімічними речовинами, нафтою і нафтопродуктами, шкідливими викидами, відходами і покидьками.....	84
Стаття 73. Засмічення лісів відходами.....	84
Стаття 74. Знищення або пошкодження лісоосушувальних каналів, дренажних систем і шляхів на землях державного лісового фонду.....	85
Стаття 75. Знищення або пошкодження відмежувальних знаків у лісах.....	85
Стаття 76. Знищення корисної для лісу фауни.....	86
Стаття 77. Порушення вимог пожежної безпеки в лісах.....	86
Стаття 77 ¹ . Самовільне випалювання рослинності або її залишків.....	87
Стаття 78. Порушення порядку здійснення викиду забруднюючих речовин в атмосферу або впливу на неї фізичних та біологічних факторів.....	88
Стаття 78 ¹ . Порушення порядку здійснення діяльності, спрямованої на штучні зміни стану атмосфери і атмосферних явищ.....	90
Стаття 79. Недодержання вимог щодо охорони атмосферного повітря при введенні в експлуатацію і експлуатації підприємств і споруд.....	90
Стаття 80. Випуск в експлуатацію транспортних та інших пересувних засобів з перевищенням нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах.....	92
Стаття 81. Експлуатація автотранспортних та інших пересувних засобів з перевищенням нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах.....	93
Стаття 82. Порушення вимог щодо поводження з відходами під час їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, знешкодження, видалення або захоронення.....	93
Стаття 82 ¹ . Порушення правил ведення первинного обліку та здійснення контролю за операціями поводження з відходами або неподання чи подання звітності щодо утворення, використання, знешкодження та видалення відходів.....	94
Стаття 82 ² . Виробництво продукції з відходів чи з їх використанням без відповідної нормативно-технічної та технологічної документації.....	95
Стаття 82 ³ . Приховування, перекручення або відмова від надання повної та достовірної інформації за запитами посадових осіб і зверненнями громадян та їх об'єднань щодо безпеки утворення відходів та поводження з ними.....	95
Стаття 82 ⁴ . Змішування чи захоронення відходів, для утилізації яких в Україні існує відповідна технологія, без спеціального дозволу.....	96
Стаття 82 ⁵ . Порушення правил передачі відходів.....	97
Стаття 82 ⁶ . Порушення встановлених правил і режиму експлуатації установок і виробництв з оброблення та утилізації відходів.....	98
Стаття 82 ⁷ . Порушення вимог законодавства у сфері хімічних джерел струму.....	98
Стаття 83. Порушення правил застосування, зберігання, транспортування, знешкодження, ліквідації та захоронення пестицидів і агрохімікатів, токсичних хімічних речовин та інших препаратів.....	99
Стаття 83 ¹ . Порушення законодавства про захист рослин.....	100
Стаття 85. Порушення правил використання об'єктів тваринного світу.....	101
Стаття 85 ¹ . Виготовлення чи збут заборонених знарядь добування об'єктів тваринного або рослинного світу.....	107
Стаття 86 ¹ . Експлуатація на водних об'єктах водозабірних споруд, не забезпечених рибозахисним обладнанням.....	108
Стаття 87. Порушення вимог щодо охорони середовища перебування і шляхів міграції, переселення, акліматизації та схрещування диких тварин.....	108
Стаття 88. Незаконне вивезення з України і ввезення на її територію об'єктів тваринного і рослинного світу.....	108
Стаття 88 ¹ . Порушення порядку придбання чи збуту об'єктів тваринного або рослинного світу, правил утримання диких тварин у неволі або в напіввільних умовах.....	109
Стаття 88 ² . Порушення правил створення, поповнення, зберігання, використання або державного обліку зоологічних, ботанічних колекцій та торгівлі ними.....	110
Стаття 89. Жорстоке поводження з тваринами.....	111
Стаття 90. Порушення вимог щодо охорони видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України.....	113
Стаття 90 ¹ . Невиконання правил і норм у процесі створення, виробництва, зберігання, транспортування, використання, знешкодження, ліквідації, захоронення мікроорганізмів, біологічно активних речовин та інших продуктів біотехнологій.....	114
Стаття 91. Порушення правил охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду.....	115
Стаття 91 ¹ . Невиконання вимог екологічної безпеки у процесі впровадження відкриттів, винаходів, корисних моделей, промислових зразків, раціоналізаторських пропозицій, нової техніки, технологій і систем, речовин і матеріалів.....	117
Стаття 91 ² . Перевищення лімітів та нормативів використання природних ресурсів.....	118
Стаття 91 ³ . Приховування перевищення встановлених лімітів на обсяги утворення та розміщення відходів.....	118

Стаття 91 ⁴ . Відмова від надання чи несвоєчасне надання екологічної інформації.....	118
Стаття 92. Порухення вимог законодавства про охорону культурної спадщини.....	120
Стаття 92 ¹ . Порухення законодавства про Національний архівний фонд та архівні установи.....	120
Глава 8. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В ПРОМИСЛОВОСТІ, БУДІВНИЦТВІ ТА У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ.....	121
Стаття 93. Порухення вимог законодавчих та інших нормативних актів з безпечного ведення робіт у галузях промисловості.....	121
Стаття 94. Порухення вимог законодавчих та інших нормативних актів про зберігання, використання та облік вибухових матеріалів у галузях промисловості.....	122
Стаття 95. Порухення правил і норм ядерної та радіаційної безпеки.....	122
Стаття 95 ¹ . Порухення вимог нормативно-правових актів та нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання.....	123
Стаття 96. Порухення вимог законодавства, будівельних норм, державних стандартів і правил під час будівництва.....	123
Стаття 96 ¹ . Порухення законодавства під час планування і забудови територій.....	125
Стаття 97. Самовільне будівництво будинків або споруд.....	127
Стаття 98. Марнотратне витрачання паливно-енергетичних ресурсів.....	128
Стаття 99. Порухення Правил охорони електричних мереж.....	128
Стаття 101. Порухення, зв'язані з використанням газу.....	129
Стаття 101 ¹ . Недотримання вимог щодо ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів.....	129
Стаття 102. Порухення, пов'язані з неефективною експлуатацією паливо- і енерговикористовуючого устаткування.....	130
Стаття 103. Непідготовленість до роботи резервного паливного господарства.....	130
Стаття 103 ¹ . Порухення правил користування енергією чи газом.....	131
Стаття 103 ² . Пошкодження газопроводів при провадженні робіт.....	131
Глава 9. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ. ПОРУШЕННЯ ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНИХ ПРАВИЛ.....	132
Стаття 104. Потрава посівів, зіпсуття або знищення зібраного врожаю сільськогосподарських культур, пошкодження насаджень колективних сільськогосподарських підприємств, інших державних зі громадських чи фермерських господарств.....	132
Стаття 104 ¹ . Порухення порядку та умов ведення насінництва та розсадництва.....	133
Стаття 105. Порухення вимог щодо виконання фітосанітарних заходів.....	133
Стаття 106. Ввезення в Україну, вивезення з України, транзит через її територію, вивезення з карантинних зон або ввезення до них об'єктів регулювання, які не пройшли фітосанітарного контролю.....	134
Стаття 106 ¹ . Невжиття заходів щодо забезпечення охорони посівів снотворного маку чи конопель, місць їх зберігання та переробки.....	134
Стаття 106 ² . Незаконний посів або незаконне вирощування снотворного маку чи конопель.....	135
Стаття 107. Порухення правил щодо карантину тварин та інших ветеринарно-санітарних вимог.....	135
Стаття 107 ¹ . Порухення законодавства про племінну справу у тваринництві.....	136
Стаття 108. Грубе порушення механізаторами правил технічної експлуатації сільськогосподарських машин і техніки безпеки.....	136
Глава 10. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ НА ТРАНСПОРТІ, В ГАЛУЗІ ШЛЯХОВОГО ГОСПОДАРСТВА І ЗВ'ЯЗКУ.....	137
Стаття 109. Порухення правил по охороні порядку і безпеки руху на залізничному транспорті.....	137
Стаття 110. Порухення правил користування засобами залізничного транспорту.....	138
Стаття 111. Порухення правил безпеки польотів.....	138
Стаття 112. Порухення правил поведінки на повітряному судні.....	149
Стаття 113. Порухення правил міжнародних польотів.....	150
Стаття 114. Порухення правил по охороні порядку і безпеки руху на морському транспорті.....	150
Стаття 115. Порухення правил користування засобами морського транспорту.....	151
Стаття 116. Порухення правил по охороні порядку і безпеки руху на річковому транспорті і маломірних суднах.....	151
Стаття 116 ¹ . Порухення правил випуску судна в плавання або допуск до керування судном осіб, які не мають відповідного документа.....	152
Стаття 116 ² . Порухення правил, що забезпечують безпеку експлуатації суден на внутрішніх водних шляхах.....	153
Стаття 116 ³ . Порухення правил реєстрації торговельних суден.....	154
Стаття 117. Порухення правил користування річковими і маломірними суднами.....	158
Стаття 118. Порухення правил утримання баз (споруд) для стоянки маломірних суден.....	159
Стаття 119. Порухення правил користування засобами автомобільного транспорту та електротранспорту.....	159
Стаття 120. Порухення правил пожежної безпеки на залізничному, морському, річковому і повітряному транспорті.....	160
Стаття 121. Порухення водієм правил керування транспортним засобом, правил користування ременями безпеки або мотошоломами.....	160
Стаття 121 ¹ . Експлуатація водіями транспортних засобів, ідентифікаційні номери складових частин яких не відповідають записам у реєстраційних документах.....	167

Стаття 121 ² . Порушення правил перевезення пасажирів при наданні послуг з перевезення пасажирів	167
Стаття 122. Перевищення водіями транспортних засобів встановлених обмежень швидкості руху, проїзд на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху та порушення інших правил дорожнього руху.....	168
Стаття 122 ² . Невиконання водіями вимог про зупинку.....	170
Стаття 122 ⁴ . Залишення місця дорожньо-транспортної пригоди.....	170
Стаття 122 ⁵ . Порушення вимог законодавства щодо встановлення і використання спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв	171
Стаття 123. Порушення правил руху через залізничні переїзди.....	172
Стаття 124. Порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна.....	173
Стаття 124 ¹ . Ненадання транспортних засобів поліцейським та медичним працівникам, а також ненадання військових транспортних засобів посадовим особам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України.....	173
Стаття 125. Інші порушення правил дорожнього руху	174
Стаття 126. Керування транспортним засобом особою, яка не має відповідних документів на право керування таким транспортним засобом або не пред'явила їх для перевірки.....	174
Стаття 127. Порушення правил дорожнього руху пішоходами, велосипедистами та особами, які керують гужовим транспортом, і погоничами тварин.....	175
Стаття 127 ¹ . Порушення порядку видачі документа про технічну справність транспортного засобу та порядку видачі спеціального знака державного зразка про укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	177
Стаття 128. Випуск на лінію транспортних засобів, технічний стан яких не відповідає встановленим вимогам або без необхідних документів, передбачених законодавством	177
Стаття 128 ¹ . Порушення або невиконання правил, норм та стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху	178
Стаття 129. Допуск до керування транспортними засобами або суднами водіїв чи судноводіїв, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, або осіб, які не мають права керування транспортним засобом	179
Стаття 130. Керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції.....	180
Стаття 132 ¹ . Порушення правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів та правил проїзду великогабаритних і великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами	182
Стаття 133. Порушення правил перевезення небезпечних речовин і предметів на транспорті	182
Стаття 133 ¹ . Порушення правил надання послуг та вимог безпеки при наданні послуг з перевезення пасажирів чи вантажів автомобільним транспортом.....	184
Стаття 133 ² . Порушення умов і правил здійснення міжнародних автомобільних перевезень пасажирів і вантажів.....	185
Стаття 134. Провезення ручної кладі понад установлені норми і неоплаченого багажу.....	186
Стаття 135. Безквитковий проїзд	187
Стаття 135 ¹ . Підроблення проїзних квитків і знаків поштової оплати	187
Стаття 136. Порушення правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на залізничному, морському, річковому та автомобільному транспорті	188
Стаття 137. Порушення правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на повітряному транспорті	188
Стаття 138. Порушення Правил охорони магістральних трубопроводів.....	189
Стаття 139. Пошкодження автомобільних доріг, вулиць, дорожніх споруд, залізничних переїздів і технічних засобів регулювання дорожнього руху, створення перешкод для руху та невжиття необхідних заходів щодо їх усунення	189
Стаття 140. Порушення правил, норм і стандартів при утриманні автомобільних доріг і вулиць, невжиття заходів щодо своєчасної заборони або обмеження руху чи позначення на автомобільних дорогах і вулицях місць провадження робіт.....	190
Стаття 141. Порушення правил охорони смуги відводу автомобільних шляхів.....	191
Стаття 142. Порушення землекористувачами правил утримання ділянок, прилеглих до автомобільних шляхів	192
Стаття 144. Обладнання та експлуатація установок проводового мовлення без належної реєстрації або дозволу	193
Стаття 145. Порушення умов і правил, що регламентують діяльність у сфері телекомунікацій та користування радіочастотним ресурсом України, передбачену ліцензіями, дозволами.....	193
Стаття 146. Порушення правил реалізації, експлуатації радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв, а також користування радіочастотним ресурсом України.....	194
Стаття 147. Порушення правил охорони ліній і споруд зв'язку.....	194
Стаття 148. Пошкодження таксофонів.....	195
Стаття 148 ¹ . Порушення Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг	196

Стаття 148 ² . Порушення порядку та умов надання послуг зв'язку в мережах загального користування.....	196
Стаття 148 ³ . Використання засобів зв'язку з метою, що суперечить інтересам держави, з метою порушення громадського порядку та посягання на честь і гідність громадян.....	197
Стаття 148 ⁴ . Використання технічних засобів та обладнання, що застосовуються в мережах зв'язку загального користування, без документа про підтвердження відповідності.....	197
Стаття 148 ⁵ . Порушення правил про взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж загального користування.....	198
Глава 11. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В ГАЛУЗІ ЖИТЛОВИХ ПРАВ ГРОМАДЯН, ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА БЛАГОУСТРОЮ.....	199
Стаття 149. Порушення порядку взяття на облік та строків заселення жилих будинків і жилих приміщень.....	199
Стаття 149 ¹ . Порушення порядку ведення єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов.....	199
Стаття 150. Порушення правил користування жилими будинками і жилими приміщеннями.....	199
Стаття 151. Самоправне зайняття жилого приміщення.....	200
Стаття 152. Порушення державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів, правил благоустрою територій населених пунктів.....	200
Стаття 152 ¹ . Порушення правил паркування транспортних засобів.....	202
Стаття 153. Знищення або пошкодження зелених насаджень або інших об'єктів озеленення населених пунктів.....	202
Стаття 154. Порушення правил тримання собак і котів.....	204
Глава 12. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В ГАЛУЗІ ТОРГІВЛІ, ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ, СФЕРІ ПОСЛУГ, В ГАЛУЗІ ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	204
Стаття 155. Порушення правил торгівлі і надання послуг працівниками торгівлі, громадського харчування та сфери послуг, громадянами, які займаються підприємницькою діяльністю.....	205
Стаття 155 ¹ . Порушення порядку проведення розрахунків.....	205
Стаття 155 ² . Обман покупця чи замовника.....	206
Стаття 156. Порушення правил торгівлі пивом, алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами.....	207
Стаття 156 ¹ . Порушення законодавства про захист прав споживачів.....	208
Стаття 156 ² . Порушення встановленого порядку промислової переробки, зберігання, транспортування або знищення конфіскованих спирту, алкогольних напоїв чи тютюнових виробів.....	209
Стаття 159. Порушення правил торгівлі на ринках.....	209
Стаття 160. Торгівля з рук у невстановлених місцях.....	210
Стаття 161. Незаконний відпуск або придбання бензину чи інших паливно-мастильних матеріалів.....	211
Стаття 162. Порушення правил про валютні операції.....	212
Стаття 162 ¹ . Ухилення від повернення виручки в іноземній валюті.....	213
Стаття 162 ² . Незаконне відкриття або використання за межами України валютних рахунків.....	214
Стаття 162 ³ . Порушення правил здачі дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння.....	214
Стаття 163. Розміщення цінних паперів без реєстрації їх випуску або порушення порядку здійснення емісії цінних паперів.....	215
Стаття 163 ¹ . Порушення порядку ведення податкового обліку, надання аудиторських висновків.....	218
Стаття 163 ² . Неподання або несвоєчасне подання платіжних доручень на перерахування належних до сплати податків та зборів (обов'язкових платежів).....	222
Стаття 163 ³ . Невиконання законних вимог посадових осіб органів державної податкової служби.....	223
Стаття 163 ⁴ . Порушення порядку утримання та перерахування податку на доходи фізичних осіб і подання відомостей про виплачені доходи.....	224
Стаття 163 ⁵ . Приховування інформації про діяльність емітента.....	224
Стаття 163 ⁶ . Ненадання документів, що підтверджують право власності на цінні папери.....	225
Стаття 163 ⁷ . Діяльність на фондовому ринку без ліцензії.....	225
Стаття 163 ⁸ . Маніпулювання на фондовому ринку.....	227
Стаття 163 ⁹ . Незаконне використання інсайдерської інформації.....	228
Стаття 163 ¹⁰ . Порушення порядку внесення змін до системи депозитарного обліку цінних паперів.....	229
Стаття 163 ¹¹ . Порушення порядку розкриття інформації на фондовому ринку.....	230
Стаття 163 ¹² . Порушення умов видачі векселів.....	232
Стаття 163 ¹³ . Порушення порядку приймання готівки для подальшого її переказу.....	233
Стаття 163 ¹⁴ . Порушення порядку здійснення операцій з електронними грошима.....	233
Стаття 163 ¹⁵ . Порушення порядку проведення готівкових розрахунків та розрахунків з використанням електронних платіжних засобів за товари (послуги).....	234
Стаття 164. Порушення порядку провадження господарської діяльності.....	234
Стаття 164 ¹ . Порушення порядку подання декларації про доходи та ведення обліку доходів і витрат.....	236
Стаття 164 ² . Порушення законодавства з фінансових питань.....	238
Стаття 164 ³ . Недобросовісна конкуренція.....	238
Стаття 164 ⁴ . Несвоєчасне здавання виторгу.....	240
Стаття 164 ⁵ . Зберігання або транспортування алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, на яких немає марок акцизного збору встановленого зразка.....	240
Стаття 164 ⁶ . Демонстрування і розповсюдження фільмів без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів.....	241

Стаття 164 ⁷ . Порушення умов розповсюдження і демонстрування фільмів, передбачених державним посвідченням на право розповсюдження і демонстрування фільмів.....	241
Стаття 164 ⁸ . Недотримання квоти демонстрування національних фільмів при використанні національного екранного часу	243
Стаття 164 ⁹ . Незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних.....	243
Стаття 164 ¹⁰ . Порушення законодавства, що регулює здійснення операцій з металобрухтом	265
Стаття 164 ¹² . Порушення бюджетного законодавства.....	266
Стаття 164 ¹⁴ . Порушення законодавства про закупівлі.....	268
Стаття 164 ¹⁵ . Приховування стійкої фінансової неспроможності.....	269
Стаття 164 ¹⁶ . Зайняття забороненими видами господарської діяльності.....	270
Стаття 164-17. Порушення умов і правил, що визначають порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет.....	270
Стаття 164-18. Наведення завідомо недостовірної інформації у заявах про припинення авторського права і (або) суміжних прав, вчинених з використанням мережі Інтернет.....	274
Стаття 165 ¹ . Порушення законодавства про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.....	275
Стаття 165 ² . Порушення порядку формування та застосування цін і тарифів.....	277
Стаття 165 ³ . Порушення законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.....	277
Стаття 165 ⁴ . Порушення законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.....	278
Стаття 165 ⁵ . Порушення законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.....	278
Стаття 166 ¹ . Зловживання монополієм становленням на ринку.....	283
Стаття 166 ² . Неправомірні угоди між підприємцями.....	284
Стаття 166 ³ . Дискримінація підприємців органами влади і управління.....	284
Стаття 166 ⁴ . Порушення порядку подання інформації та виконання рішень.....	285
Стаття 166 ⁵ . Порушення банківського законодавства, законодавства, яке регулює переказ коштів в Україні, нормативно-правових актів Національного банку України або здійснення ризикових операцій, які загрожують інтересам вкладників чи інших кредиторів банку.....	286
Стаття 166 ⁶ . Порушення порядку припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця.....	287
Стаття 166 ⁷ . Протидія тимчасовій адміністрації або ліквідації банку.....	289
Стаття 166 ⁸ . Порушення порядку зайняття діяльністю з надання фінансових послуг.....	290
Стаття 166 ⁹ . Порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.....	290
Стаття 166 ¹⁰ . Порушення вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру.....	292
Стаття 166 ¹¹ . Порушення законодавства про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань.....	293
Стаття 166 ¹² . Порушення законодавства про ліцензування певних видів господарської діяльності.....	294
Стаття 166 ¹³ . Порушення законодавства, що регулює фінансові механізми здійснення інвестицій у будівництво житла.....	295
Стаття 166 ¹⁴ . Недотримання особою обов'язкових умов щодо приватизації державного, комунального майна або підприємств та їх подальшого використання.....	295
Стаття 166 ¹⁵ . Незаконні дії щодо приватизаційних паперів.....	296
Стаття 166 ¹⁶ . Незаконні дії у разі банкрутства.....	297
Стаття 166 ¹⁷ . Фіктивне банкрутство.....	297
Стаття 166 ¹⁸ . Примушування до антиконкурентних узгоджених дій.....	298
Стаття 166 ¹⁹ . Порушення законодавства у сфері гарантування вкладів фізичних осіб.....	299
Стаття 166 ²⁰ . Порушення законів України та нормативно-правових актів Національного банку України щодо здійснення нагляду (оверсайту) платіжних систем та систем розрахунків (далі — платіжні системи).....	300
Стаття 166 ²² . Порушення вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів.....	301
Стаття 166 ²³ . Порушення порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.....	302

Глава 13. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В ГАЛУЗІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ, ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ.....	303
Стаття 167. Введення в обіг або реалізація продукції, яка не відповідає вимогам стандартів.....	303
Стаття 168 ¹ . Виконання робіт, надання послуг громадянам-споживачам, що не відповідають вимогам стандартів, норм і правил.....	304
Стаття 168 ² . Випуск у продаж продукції з порушенням вимог щодо медичних попереджень споживачів тютюнових виробів.....	304
Стаття 169. Передача замовнику або у виробництво документації, яка не відповідає вимогам стандартів.....	305
Стаття 170. Недодержання стандартів при транспортуванні, зберіганні і використанні продукції (крім харчових продуктів).....	305

Стаття 170 ¹ . Введення в обіг продукції (крім харчових продуктів), щодо якої немає сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання відповідності чи декларації про відповідність, а також неправомірне застосування національного знака відповідності.....	306
Стаття 171. Порушення правил виробництва, ремонту, продажу та прокату засобів вимірювальної техніки.....	307
Стаття 171 ¹ . Порушення умов і правил проведення повірки і калібрування засобів вимірювальної техніки та виконання вимірювань.....	307
Стаття 171 ² . Фальсифікація засобів вимірювання.....	308
Стаття 172. Порушення правил застосування засобів вимірювальної техніки.....	308
Стаття 172 ¹ . Порушення встановленого порядку видачі сертифіката відповідності.....	309
Глава 13-А АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ.....	309
Стаття 172 ⁴ . Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності.....	310
Стаття 172 ⁵ . Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків.....	310
Стаття 172 ⁶ . Порушення вимог фінансового контролю.....	311
Стаття 172 ⁷ . Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.....	312
Стаття 172 ⁸ . Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень.....	312
Стаття 172 ⁹ . Невжиття заходів щодо протидії корупції.....	313
Глава 13-Б ВІЙСЬКОВІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	313
Стаття 172 ¹⁰ . Відмова від виконання законних вимог командира (начальника).....	313
Стаття 172 ¹¹ . Самовільне залишення військової частини або місця служби.....	314
Стаття 172 ¹² . Необережне знищення або пошкодження військового майна.....	315
Стаття 172 ¹³ . Зловживання військовою службовою особою владою або службовим становищем.....	315
Стаття 172 ¹⁴ . Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень.....	316
Стаття 172 ¹⁵ . Недбале ставлення до військової служби.....	317
Стаття 172 ¹⁶ . Бездіяльність військової влади.....	317
Стаття 172 ¹⁷ . Порушення правил несення бойового чергування.....	318
Стаття 172 ¹⁸ . Порушення правил несення прикордонної служби.....	318
Стаття 172 ¹⁹ . Порушення правил поведінки із зброєю, а також речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення.....	319
Стаття 172 ²⁰ . Розпивання алкогольних, слабоалкогольних напоїв або вживання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів.....	321
Глава 14. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА ГРОМАДСЬКИЙ ПОРЯДОК І ГРОМАДСЬКУ БЕЗПЕКУ.....	321
Стаття 173. Дрібне хуліганство.....	321
Стаття 173 ¹ . Поширювання неправдивих чуток.....	322
Стаття 173 ² . Вчинення насильства в сім'ї, невиконання захисного припису або непроходження корекційної програми.....	323
Стаття 174. Стрільба з вогнепальної, холодної металевий чи пневматичної зброї в населених пунктах і в не відведених для цього місцях або з порушенням встановленого порядку.....	323
Стаття 175. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки.....	324
Стаття 175 ¹ . Куріння тютюнових виробів у заборонених місцях.....	324
Стаття 175 ² . Здійснення суб'єктом господарювання господарської діяльності без декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері пожежної безпеки.....	325
Стаття 176. Виготовлення, зберігання самогону та апаратів для його вироблення.....	325
Стаття 177. Придбання самогону та інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення.....	325
Стаття 177 ² . Виготовлення, придбання, зберігання або реалізація фальсифікованих алкогольних напоїв або тютюнових виробів.....	326
Стаття 178. Розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді.....	326
Стаття 179. Розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв на виробництві.....	327
Стаття 180. Доведення неповнолітнього до стану сп'яніння.....	328
Стаття 180 ¹ . Порушення порядку перебування дітей у закладах, у яких провадиться діяльність у сфері розваг, або закладах громадського харчування.....	328
Стаття 181. Азартні ігри, ворожіння в громадських місцях.....	329
Стаття 181 ¹ . Заняття проституцією.....	329
Стаття 182. Порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях.....	330
Стаття 183. Завідомо неправдивий виклик спеціальних служб.....	331
Стаття 184. Невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей.....	331
Глава 15. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА ВСТАНОВЛЕНИЙ ПОРЯДОК УПРАВЛІННЯ.....	332
Стаття 184 ¹ . Неправомірне використання державного майна.....	332
Стаття 184 ² . Порушення порядку або строків подання інформації про дітей-сиріт і дітей, які залишилися без опіки (піклування) батьків.....	333
Стаття 185. Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена	

громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця.....	333
Стаття 185 ¹ . Порухення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій.....	334
Стаття 185 ² . Створення умов для організації і проведення з порушенням устанавленого порядку зборів, мітингів, вуличних походів або демонстрацій.....	334
Стаття 185 ³ . Прояв неповаги до суду.....	335
Стаття 185 ⁴ . Злісне ухилення свідка, потерпілого, експерта, перекладача від явки до органів досудового розслідування чи прокурора.....	336
Стаття 185 ⁵ . Перешкодження явці до суду народного засідателя, присяжного.....	336
Стаття 185 ⁶ . Невжиття заходів щодо окремої ухвали суду.....	337
Стаття 185 ⁷ . Публічні заклики до невиконання вимог поліцейського чи посадової особи Військової служби правопорядку у Збройних Силах України.....	337
Стаття 185 ⁸ . Ухилення від виконання законних вимог прокурора.....	338
Стаття 185 ⁹ . Злісна непокора законному розпорядженню або вимозі працівника транспорту, який здійснює контроль за перевезенням пасажирів.....	338
Стаття 185 ¹⁰ . Злісна непокора законному розпорядженню чи вимозі військовослужбовця або працівника Державної прикордонної служби України або члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону.....	338
Стаття 185 ¹¹ . Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист.....	339
Стаття 185 ¹² . Створення перешкод у виконанні робіт, пов'язаних з обслуговуванням об'єктів електроенергетики.....	339
Стаття 185 ¹³ . Невиконання законних вимог посадових осіб Національного антикорупційного бюро України.....	340
Стаття 186. Самоуправство.....	340
Стаття 186 ³ . Порухення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень.....	341
Стаття 186 ⁵ . Порухення законодавства про об'єднання громадян.....	341
Стаття 186 ⁶ . Порухення законодавства про друковані засоби масової інформації.....	342
Стаття 186 ⁷ . Недоставляння або порухення строку доставляння обов'язкового безоплатного примірника документів.....	342
Стаття 187. Порухення правил адміністративного нагляду.....	343
Стаття 188. Незаконна передача заборонених предметів особам, яких тримають у слідчих ізоляторах, установах виконання покарань.....	343
Стаття 188 ¹ . Невиконання розпорядження державного або іншого органу про працевлаштування.....	344
Стаття 188 ² . Ухилення від виконання законних вимог посадових осіб органів виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів.....	348
Стаття 188 ³ . Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері контролю за цінами.....	348
Стаття 188 ⁴ . Невиконання законних вимог центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці.....	349
Стаття 188 ⁵ . Невиконання законних розпоряджень чи приписів посадових осіб органів, які здійснюють державний контроль у галузі охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів, радіаційної безпеки або охорону природних ресурсів.....	349
Стаття 188 ⁶ . Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, або створення перешкод для діяльності цього органу.....	350
Стаття 188 ⁷ . Невиконання законних вимог національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.....	350
Стаття 188 ⁸ . Невиконання приписів та постанов посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про пожежну і техногенну безпеку.....	351
Стаття 188 ⁹ . Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері стандартизації, метрології та сертифікації.....	351
Стаття 188 ¹⁰ . Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері контролю якості та безпеки лікарських засобів.....	352
Стаття 188 ¹¹ . Невиконання постанов, розпоряджень, приписів, висновків, а так само інших законних вимог посадових осіб органів державної санітарно-епідеміологічної служби.....	352
Стаття 188 ¹² . Невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноважених органів виконавчої влади у сфері захисту рослин.....	353
Стаття 188 ¹³ . Невиконання законних вимог державного виконавця, приватного виконавця.....	356
Стаття 188 ¹⁴ . Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері енергозбереження.....	356
Стаття 188 ¹⁵ . Невиконання законних вимог посадових осіб органів морського і річкового транспорту.....	357
Стаття 188 ¹⁶ . Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань цивільного захисту, нагляду та контролю за станом захисту територій від надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру.....	362
Стаття 188 ¹⁷ . Невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю.....	362
Стаття 188 ¹⁸ . Невиконання законних вимог (приписів) посадових осіб органів державного	

регулювання ядерної та радіаційної безпеки.....	363
Стаття 188 ¹⁹ . Невиконання законних вимог народного депутата України, Рахункової палати, члена Рахункової палати.....	363
Стаття 188 ²⁰ . Невиконання (ухилення від виконання) або несвоєчасне виконання приписів посадових осіб центрального органу виконавчої влади з державного енергетичного нагляду чи розпоряджень його органів.....	364
Стаття 188 ²¹ . Ухилення від виконання або несвоєчасне виконання рішень національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.....	365
Стаття 188 ²² . Невиконання законних вимог посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби та державної служби ветеринарної медицини.....	365
Стаття 188 ²³ . Перешкоджання уповноваженим особам Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування у проведенні перевірок.....	366
Стаття 188 ²⁶ . Невиконання законних вимог Головного державного фітосанітарного інспектора України, головних державних фітосанітарних інспекторів, державних фітосанітарних інспекторів.....	366
Стаття 188 ²⁷ . Невиконання законних вимог інспекторів сільського господарства.....	367
Стаття 188 ²⁸ . Невиконання законних вимог посадових осіб уповноважених підрозділів Національної поліції.....	367
Стаття 188 ²⁹ . Невиконання законних вимог посадових осіб національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.....	368
Стаття 188 ³⁰ . Ухилення від виконання або несвоєчасне виконання законних вимог Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку або її уповноважених осіб.....	368
Стаття 188 ³¹ . Невиконання законних вимог посадових осіб органів Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.....	369
Стаття 188 ³² . Невиконання законних вимог Вищої ради правосуддя, її органу або члена Вищої ради правосуддя.....	369
Стаття 188 ³³ . Невиконання законних вимог посадових осіб органів охорони культурної спадщини.....	370
Стаття 188 ³⁴ . Невиконання законних вимог посадових осіб суб'єктів державного фінансового моніторингу.....	370
Стаття 188 ³⁵ . Невиконання законних вимог Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо надання інформації.....	372
Стаття 188 ³⁶ . Невиконання законних вимог посадових осіб національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг.....	373
Стаття 188 ³⁷ . Невиконання законних вимог посадових осіб органів ринкового нагляду та їх територіальних органів.....	374
Стаття 188 ³⁸ . Невиконання приписів посадових осіб спеціально уповноваженого органу з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності.....	374
Стаття 188 ⁴¹ . Порушення законодавства про державну реєстрацію нормативно-правових актів.....	374
Стаття 188 ⁴² . Невиконання законних вимог (приписів) посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю.....	375
Стаття 188 ⁴⁶ . Невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції.....	375
Стаття 188 ⁴⁷ . Порушення встановленого законом порядку отримання інформації з Єдиного державного реєстру, держателем якого є Державтоінспекція Міністерства внутрішніх справ України, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Державного земельного кадастру.....	376
Стаття 188 ⁴⁸ . Невиконання законних вимог посадових осіб Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.....	376
Стаття 189. Порушення правил відкриття та функціонування штемпельно-граверних майстерень.....	377
Стаття 189 ¹ . Порушення порядку видобутку, виробництва, використання та реалізації дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння.....	377
Стаття 189 ² . Порушення правил виготовлення та порядку обліку і зберігання печаток та штампів, а так само виготовлення, ввезення, реалізація та використання самонабірних печаток.....	378
Стаття 189 ³ . Незаконне виготовлення, збут або використання державного пробірної клейма.....	379
Стаття 190. Порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї.....	379
Стаття 191. Порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів.....	380
Стаття 192. Порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття її на облік.....	380
Стаття 193. Ухилення від реалізації вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів.....	381
Стаття 194. Порушення працівниками торговельних підприємств (організацій) порядку продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів.....	381
Стаття 195. Порушення працівниками підприємств, установ, організацій правил зберігання або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів.....	382
Стаття 195 ¹ . Порушення порядку розробки, виготовлення, реалізації спеціальних засобів самооборони.....	382
Стаття 195 ² . Порушення порядку придбання, зберігання, реєстрації або обліку газових пістолетів і револьверів та патронів до них.....	382
Стаття 195 ³ . Порушення правил застосування спеціальних засобів самооборони.....	383

Стаття 195 ⁴ . Порушення порядку виробництва, придбання, зберігання чи продажу електрошокових пристроїв і спеціальних засобів, що застосовуються правоохоронними органами.....	383
Стаття 195 ⁵ . Незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації	384
Стаття 195 ⁶ . Порушення порядку виробництва, зберігання, перевезення, торгівлі та використання піротехнічних засобів	384
Стаття 196. Порушення правил навчання карате.....	384
Стаття 197. Проживання без паспорта.....	385
Стаття 198. Умисне зіпсуття паспорта чи втрата його з необережності.....	385
Стаття 199. Допущення проживання без паспорта.....	385
Стаття 200. Прийняття на роботу без паспорта.....	386
Стаття 201. Незаконне вилучення паспортів і прийняття їх у заставу.....	386
Стаття 202. Порушення прикордонного режиму або режиму в пунктах пропуску через державний кордон України.....	386
Стаття 203. Порушення іноземцями та особами без громадянства правил перебування в Україні і транзитного проїзду через територію України.....	387
Стаття 204. Порушення порядку працевлаштування, прийняття на навчання, надання житла, реєстрації іноземців та осіб без громадянства та оформлення для них документів	387
Стаття 204 ¹ . Незаконне перетинання або спроба незаконного перетинання державного кордону України.....	388
Стаття 204 ³ . Порушення порядку переміщення товарів до району або з району проведення антитерористичної операції.....	388
Стаття 205. Невжиття заходів до забезпечення своєчасної реєстрації іноземців і осіб без громадянства.....	389
Стаття 206. Порушення порядку надання іноземцям та особам без громадянства житла, транспортних засобів та сприяння в наданні інших послуг.....	389
Стаття 206 ¹ . Незаконне перевезення іноземців та осіб без громадянства територією України.....	390
Стаття 207. Неповернення капітаном іноземного судна перепусток на право сходження на берег осіб суднового екіпажу.....	390
Стаття 210. Порушення військовозобов'язаними чи призовниками законодавства про військовий обов'язок і військову службу.....	391
Стаття 210 ¹ . Порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію	392
Стаття 211. Умисне зіпсуття обліково-військових документів чи втрата їх з необережності.....	392
Стаття 211 ¹ . Неявка на виклик у військовий комісаріат.....	392
Стаття 211 ² . Неподання у військові комісаріати списків юнаків, які підлягають приписці до призовних дільниць.....	393
Стаття 211 ³ . Прийняття на роботу військовозобов'язаних і призовників, які не перебувають на військовому обліку	393
Стаття 211 ⁴ . Незабезпечення сповіщення військовозобов'язаних і призовників про їх виклик у військові комісаріати, перешкода їх своєчасній явці на збірні пункти чи призовні дільниці.....	394
Стаття 211 ⁵ . Несвоєчасне подання документів, необхідних для ведення військового обліку військовозобов'язаних і призовників, несповіщення їх про виклик у військові комісаріати	394
Стаття 211 ⁶ . Неподання відомостей про військовозобов'язаних і призовників	395
Стаття 212 ¹ . Повідомлення неправдивих відомостей державним органам реєстрації актів цивільного стану та несвоєчасна реєстрація народження дитини	396
Стаття 212 ² . Порушення законодавства про державну таємницю	396
Стаття 212 ³ . Порушення права на інформацію та права на звернення.....	397
Стаття 212 ⁴ . Порушення законодавства в галузі державного експортного контролю	398
Стаття 212 ⁵ . Порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших носіїв інформації, які містять конфіденційну інформацію, що є власністю держави	399
Стаття 212 ⁶ . Здійснення незаконного доступу до інформації в інформаційних (автоматизованих) системах, незаконне виготовлення чи розповсюдження копій баз даних інформаційних (автоматизованих) систем	399

Глава 15-А. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА ЗДІЙСНЕННЯ НАРОДНОГО ВОЛЕВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕНИЙ ПОРЯДОК ЙОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стаття 212 ⁷ . Порушення порядку ведення Державного реєстру виборців, порядку подання відомостей про виборців до органів Державного реєстру виборців, виборчих комісій, порядку складання та подання списків виборців, списків громадян України, які мають право брати участь у референдумі, та використання таких списків.....	400
Стаття 212 ⁸ . Порушення права громадянина на ознайомлення з відомостями Державного реєстру виборців, зі списком виборців, списком громадян, які мають право брати участь у референдумі.....	401
Стаття 212 ⁹ . Порушення порядку ведення передвиборної агітації, агітації під час підготовки і проведення референдуму з використанням засобів масової інформації та порядку участі в інформаційному забезпеченні виборів	402
Стаття 212 ¹⁰ . Порушення обмежень щодо ведення передвиборної агітації, агітація в день проведення референдуму	403
Стаття 212 ¹¹ . Ненадання можливості оприлюднити відповідь щодо інформації, поширеної стосовно суб'єкта виборчого процесу.....	403
Стаття 212 ¹² . Порушення права на користування приміщеннями під час виборчої кампанії.....	403
Стаття 212 ¹³ . Виготовлення або розповсюдження друкованих матеріалів передвиборної агітації, які	

не містять відомостей про установу, що здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск.....	404
Стаття 212 ¹⁴ . Порухення порядку розміщення агітаційних матеріалів чи політичної реклами або розміщення їх у заборонених законом місцях	404
Стаття 212 ¹⁵ . Порухення порядку надання або отримання внеску на підтримку політичної партії, порухення порядку надання або отримання державного фінансування статутної діяльності політичної партії, порухення порядку надання або отримання фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації або агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму	405
Стаття 212 ¹⁶ . Замовлення або виготовлення виборчих бюлетенів понад встановлену кількість	405
Стаття 212 ¹⁷ . Ненадання копії виборчого протоколу	405
Стаття 212 ¹⁸ . Невиконання рішення виборчої комісії, комісії з референдуму	406
Стаття 212 ¹⁹ . Відмова у звільненні члена виборчої комісії від виконання виробничих чи службових обов'язків або його безпідставне звільнення з роботи	406
Стаття 212 ²⁰ . Порухення порядку опублікування документів, пов'язаних з підготовкою і проведенням виборів, референдуму	406
Стаття 212 ²¹ . Порухення порядку подання фінансового звіту про надходження і використання коштів виборчого фонду, звіту партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру	407
Глава 15-Б. ГЛАВА ВТРАТИЛА ЧИННІСТЬ.....	407
Розділ III. ОРГАНИ, УПОВНОВАЖЕНІ РОЗГЛЯДАТИ СПРАВИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	408
Глава 16. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	408
Стаття 213. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.....	408
Стаття 214. Розмежування компетенції органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення.....	408
Стаття 215. Порядок утворення колегіальних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення.....	409
Стаття 216. Правомочність засідань колегіальних органів	409
Стаття 217. Повноваження посадових осіб, які розглядають справи про адміністративні правопорушення.....	410
Глава 17. ПІДВІДОМЧІСТЬ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	410
Стаття 218. Адміністративні комісії.....	410
Стаття 219. Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад.....	412
Стаття 221. Районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді).....	413
Стаття 221 ¹ . Місцеві господарські та адміністративні суди, апеляційні суди, вищі спеціалізовані суди та Верховний Суд України	414
Стаття 222. Органи Національної поліції.....	415
Стаття 222 ¹ . Органи Державної прикордонної служби України	416
Стаття 222 ² . Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб	416
Стаття 223. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про пожежну і техногенну безпеку	417
Стаття 224. Органи залізничного транспорту.....	418
Стаття 225. Органи морського і річкового транспорту.....	419
Стаття 228. Центральний орган виконавчої влади з питань цивільної авіації	421
Стаття 229. Органи автомобільного транспорту та електротранспорту	422
Стаття 230 ¹ . Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю.....	423
Стаття 231. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці	423
Стаття 234 ¹ . Органи державного фінансового контролю.....	425
Стаття 234 ² . Органи доходів і зборів.....	425
Стаття 234 ³ . Національний банк України	426
Стаття 234 ⁴ . Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.....	427
Стаття 235. Військові комісаріати	427
Стаття 235 ¹ . Військова інспекція безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України.....	428
Стаття 236. Органи державної санітарно-епідеміологічної служби	430
Стаття 238. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини, ветеринарна міліція.....	432
Стаття 238 ² . Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину рослин	433
Стаття 238 ⁴ . Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин.....	434
Стаття 239. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр	434

Стаття 240. Органи рибоохорони.....	435
Стаття 241. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.....	436
Стаття 242. Органи мисливського господарства.....	436
Стаття 242 ¹ . Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.....	437
Стаття 243. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.....	438
Стаття 244. Органи Міністерства аграрної політики України.....	438
Стаття 244 ¹ . Органи, які здійснюють державний пробірний контроль.....	439
Стаття 244 ² . Органи Пенсійного фонду України.....	440
Стаття 244 ³ . Органи державної статистики.....	440
Стаття 244 ⁴ . Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів.....	441
Стаття 244 ⁵ . Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з контролю за цінами.....	442
Стаття 244 ⁶ . Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю.....	443
Стаття 244 ⁷ . Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері стандартизації, метрології та сертифікації.....	445
Стаття 244 ⁸ . Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері контролю якості та безпеки лікарських засобів.....	445
Стаття 244 ⁹ . Органи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.....	446
Стаття 244 ¹⁰ . Органи Фонду соціального страхування України.....	447
Стаття 244 ¹² . Органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки.....	447
Стаття 244 ¹³ . Органи центрального органу виконавчої влади з державного енергетичного нагляду.....	448
Стаття 244 ¹⁵ . Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.....	448
Стаття 244 ¹⁶ . Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.....	449
Стаття 244 ¹⁷ . Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.....	449
Стаття 244 ¹⁸ . Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг.....	458
Стаття 244 ¹⁹ . Органи ринкового нагляду.....	459
Стаття 244 ²¹ . Органи державної виконавчої служби.....	461
РОЗДІЛ IV. ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	462
Глава 18. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	462
Стаття 245. Завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення.....	462
Стаття 246. Порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення.....	463
Стаття 247. Обставини, що виключають провадження в справі про адміністративне правопорушення.....	463
Стаття 248. Розгляд справи про адміністративне правопорушення на засадах рівності громадян.....	464
Стаття 249. Відкритий розгляд справи про адміністративне правопорушення.....	464
Стаття 250. Прокурорський нагляд за виконанням законів при провадженні в справах про адміністративні правопорушення.....	465
Стаття 251. Докази.....	466
Стаття 252. Оцінка доказів.....	467
Стаття 253. Передача матеріалів прокурору, органу досудового розслідування.....	468
Глава 19. ПРОТОКОЛ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	468
Стаття 254. Складення протоколу про адміністративне правопорушення.....	468
Стаття 255. Особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення.....	469
Стаття 256. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення.....	475
Стаття 257. Надіслання протоколу.....	475
Стаття 258. Випадки, коли протокол про адміністративне правопорушення не складається.....	476
Стаття 259. Доставлення порушника.....	478
Глава 20. ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	479
Стаття 260. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.....	479
Стаття 261. Адміністративне затримання.....	481
Стаття 262. Органи (посадові особи), правомочні здійснювати адміністративне затримання.....	482
Стаття 263. Строки адміністративного затримання.....	484
Стаття 264. Особистий огляд і огляд речей.....	485
Стаття 265. Вилучення речей і документів.....	486
Стаття 265 ¹ . Тимчасове вилучення посвідчення водія.....	488
Стаття 265 ² . Тимчасове затримання транспортних засобів.....	490
Стаття 265 ³ . Тимчасове вилучення ліцензійної картки на транспортний засіб.....	491
Стаття 266. Відсторонення осіб від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції.....	492

Стаття 267. Оскарження заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.....	495
Глава 21. ОСОБИ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОВАДЖЕННІ В СПРАВІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	496
Стаття 268. Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.....	496
Стаття 269. Потерпілий.....	497
Стаття 270. Законні представники та представники.....	498
Стаття 271. Захисник.....	498
Стаття 272. Свідок.....	500
Стаття 273. Експерт.....	500
Стаття 274. Перекладач.....	501
Стаття 275. Відшкодування витрат потерпілим, свідкам, експертам і перекладачам.....	501
Глава 22. РОЗГЛЯД СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	502
Стаття 276. Місце розгляду справи про адміністративне правопорушення.....	502
Стаття 277. Строки розгляду справ про адміністративні правопорушення.....	503
Стаття 277 ² . Повідомлення про розгляд справи.....	504
Стаття 278. Підготовка до розгляду справи про адміністративне правопорушення.....	505
Стаття 279. Порядок розгляду справи про адміністративне правопорушення.....	505
Стаття 279 ¹ . Розгляд справи про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі.....	506
Стаття 279 ² . Особливості розгляду справи про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі, вчинене на транспортному засобі, зареєстрованому за межами України.....	506
Стаття 279 ³ . Звільнення власника транспортного засобу від адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі.....	507
Стаття 279 ⁴ . Інформування власників транспортних засобів про правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі, вчинені на належних їм транспортних засобах.....	508
Стаття 280. Обставини, що підлягають з'ясуванню при розгляді справи про адміністративне правопорушення.....	508
Стаття 281. Протокол засідання колегіального органу по справі про адміністративне правопорушення.....	509
Стаття 282. Пропозиції про усунення причин та умов, що сприяли вчиненню адміністративних правопорушень.....	509
Глава 23. ПОСТАНОВА ПО СПРАВІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	510
Стаття 283. Зміст постанови по справі про адміністративне правопорушення.....	510
Стаття 284. Види постанов по справі про адміністративне правопорушення.....	511
Стаття 285. Оголошення постанови по справі про адміністративне правопорушення і вручення копії постанови.....	512
Глава 24 ОСКАРЖЕННЯ ПОСТАНОВИ ПО СПРАВІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	513
Стаття 287. Право оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення.....	513
Стаття 288. Порядок оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення.....	514
Стаття 289. Строк оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення.....	515
Стаття 291. Набрання постановою адміністративного органу (посадової особи) у справі про адміністративне правопорушення законної сили.....	515
Стаття 292. Строк розгляду скарги на постанову по справі про адміністративне правопорушення.....	516
Стаття 293. Розгляд скарги на постанову по справі про адміністративне правопорушення.....	516
Стаття 294. Набрання постановою судді у справі про адміністративне правопорушення законної сили та перегляд постанови.....	518
Стаття 295. Надіслання копії рішення по скаргі на постанову.....	520
Стаття 296. Наслідки скасування постанови із закриттям справи про адміністративне правопорушення.....	520
Глава 24¹. ПЕРЕГЛЯД ПОСТАНОВИ ПО СПРАВІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ У РАЗІ ВСТАНОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЮ СУДОВОЮ УСТАНОВОЮ, ЮРИСДИКЦІЯ ЯКОЇ ВИЗНАНА УКРАЇНОЮ, ПОРУШЕННЯ УКРАЇНОЮ МІЖНАРОДНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПРИ ВИРІШЕННІ СПРАВИ СУДОМ.....	525
Стаття 297 ¹ . Право на перегляд постанови по справі про адміністративне правопорушення.....	525
Стаття 297 ² . Строк подання заяви про перегляд постанови по справі про адміністративне правопорушення.....	526
Стаття 297 ³ . Вимоги до заяви про перегляд постанови по справі про адміністративне правопорушення.....	526
Стаття 297 ⁴ . Порядок подання заяви про перегляд постанови по справі про адміністративне правопорушення.....	527
Стаття 297 ⁵ . Перевірка Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ відповідності заяви про перегляд постанови по справі про адміністративне правопорушення вимогам цього Кодексу.....	527
Стаття 297 ⁶ . Допуск Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних	

справ справи до провадження.....	528
Стаття 297 ⁷ . Підготовка справи до розгляду у Верховному Суді України.....	529
Стаття 297 ⁸ . Порядок розгляду справи Верховним Судом України.....	529
Стаття 297 ⁹ . Повноваження Верховного Суду України.....	530
Стаття 297 ¹⁰ . Постанова Верховного Суду України.....	530
РОЗДІЛ V. ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ ПРО НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ	531
Глава 25. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ	531
Стаття 298. Обов'язковість постанови про накладення адміністративного стягнення.....	531
Стаття 299. Звернення постанови до виконання.....	531
Стаття 300. Порядок виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.....	532
Стаття 300 ¹ . Порядок виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі.....	532
Стаття 301. Відстрочка виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.....	533
Стаття 302. Припинення виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.....	533
Стаття 303. Давність виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.....	534
Стаття 304. Вирішення питань, зв'язаних з виконанням постанови.....	534
Стаття 305. Контроль за виконанням постанови про накладення адміністративного стягнення.....	534
Глава 26. ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО ВИНЕСЕННЯ ПОПЕРЕДЖЕННЯ	534
Стаття 306. Порядок виконання постанови про винесення попередження.....	534
Глава 27. ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО НАКЛАДЕННЯ ШТРАФУ	535
Стаття 307. Строки і порядок виконання постанови про накладення штрафу.....	535
Стаття 308. Примусове виконання постанови про стягнення штрафу.....	536
Стаття 309. Виконання постанови про накладення штрафу, який стягується на місці вчинення адміністративного правопорушення.....	536
Стаття 310. Закінчення провадження по виконанню постанови про накладення штрафу.....	537
Глава 28. ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО ОПЛАТНЕ ВИЛУЧЕННЯ ПРЕДМЕТА	537
Стаття 311. Органи, що виконують постанови про оплатне вилучення предмета.....	537
Стаття 312. Виконання постанови про оплатне вилучення предмета.....	538
Глава 29. ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО КОНФІСКАЦІЮ ПРЕДМЕТА, ГРОШЕЙ	538
Стаття 313. Органи, що виконують постанови про конфіскацію предмета, грошей.....	538
Стаття 314. Порядок виконання постанови про конфіскацію предмета, грошей.....	539
Стаття 315. Порядок реалізації конфіскованих предметів, грошей.....	542
Стаття 316. Закінчення провадження по виконанню постанови про конфіскацію предмета, грошей.....	543
Глава 30. ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО ПОЗБАВЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРАВА	543
Стаття 317. Органи, що виконують постанову про позбавлення спеціального права.....	543
Стаття 318. Порядок виконання постанови про позбавлення права керування річковим або маломірним судном.....	543
Стаття 319. Порядок виконання постанови про позбавлення права полювання.....	544
Стаття 321. Обчислення строків позбавлення спеціального права.....	544
Глава 30-А. ПРОВАДЖЕННЯ ПРО ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВИ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ГРОМАДСЬКИХ РОБІТ	545
Стаття 321 ¹ . Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді громадських робіт.....	545
Стаття 321 ² . Обчислення строку відбування громадських робіт.....	548
Стаття 321 ³ . Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування порушником громадських робіт.....	548
Стаття 321 ⁴ . Наслідки ухилення особи від відбування громадських робіт.....	548
Глава 31. ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ВИПРАВНИХ РОБІТ	549
Стаття 322. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді виправних робіт.....	549
Стаття 323. Обчислення строку відбування виправних робіт.....	549
Стаття 324. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування порушником виправних робіт.....	550
Стаття 325. Наслідки ухилення особи від відбування виправних робіт.....	550
Глава 32. ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО АРЕШТУ ТА АРЕШТУ З УТРИМАННЯМ НА ГАУПТВАХТІ	551
Стаття 326. Виконання постанови про застосування адміністративного арешту.....	551
Стаття 327. Порядок відбування адміністративного арешту.....	551
Стаття 327-1. Порядок відбування арешту з утриманням на гауптвахті.....	552
Стаття 328. Трудове використання осіб, підданих адміністративному арешту.....	554
Глава 33. ПРОВАДЖЕННЯ ПО ВИКОНАННЮ ПОСТАНОВИ В ЧАСТИНІ ВІДШКОДУВАННЯ МАЙНОВОЇ ШКОДИ	555
Стаття 329. Порядок і строк виконання постанови в частині відшкодування майнової шкоди.....	555
Стаття 330. Наслідки невиконання постанови в частині відшкодування майнової шкоди.....	555
ДОДАТОК	557

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
КОМЕНТАР

КОДЕКСУ УКРАЇНИ
ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ
ПРАВООПОРУШЕННЯ

СТАНОМ НА 5 ВЕРЕСНЯ 2017 РОКУ

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора,
Петкова Сергія Валерійовича*

Підписано до друку 30.05.2017. Формат 60x84 1/8.
Друк офсетний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк.72,5.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2458 від 30.03.2006 р.